

ристовувані засоби захисту повинні збігатися з імовірними видами загроз і функціонувати комплексно, доповнюючи один одного технічно;

2) принцип безперервності, тобто робота всіх систем безпеки повинна бути безперервною і цілодобовою;

3) принцип надійності, тобто всі зони безпеки повинні мати однаковий ступінь надійного захисту;

4) принцип ешелонування, тобто забезпечення інформаційної безпеки організації буде здійснюватися в такому порядку, при якому всі зони системи захисту інформації будуть розташовуватися послідовно, а найважливіша з них буде розташовуватися всередині всієї системи;

5) принцип розумної достатності, тобто застосування захисних засобів має бути розумним без спроб створення «абсолютного захисту». Потрібно розуміти, що ефективні системи захисту інформації дуже дорогі, тому до їх вибору необхідно підходити раціонально. Водночас вартість захисної системи не повинна перевищувати розмір можливого збитку і витрат на її обслуговування та функціонування.

Водночас захист інформації повинен здійснюватися комплексно, відразу по декількох напрямках. Чим більше методів буде задіяно, тим менша ймовірність виникнення загроз і витоку, і тим стійкіше буде положення компанії на ринку.

Отже, в умовах розвитку неоіндустріальної економіки моніторинг інформаційної безпеки на підприємстві полягає в постійному контролі за джерелами виникнення потенційних загроз (антропогенні, технологічні та стихійні джерела) та необхідності здійснювати захист інформації різними способами (захист програм від читання та копіювання, захист авторських прав на інформацію, захист від несанкціонованого доступу і запуску програм, самотестування).

Джерела та література

1. Литвиненко О. Інформація і безпека. *Нова політика*. 1998. № 1. С. 47–49.
2. Горбатюк О. М. Сучасний стан та проблеми інформаційної безпеки України на рубежі століть. *Вісник Київського університету імені Т. Шевченка*. 1999. Вип. 14. С. 46–48.
3. Борисюк О. В. Основні загрози фінансової безпеки України. *International Scientific-Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016*. Klaipeda: Baltija Publishing, 2016. P. 270–271.
4. Сороківська О. А. Інформаційна безпека підприємства: нові загрози та перспективи. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 2. Т. 2. С. 32–35.
5. Карлін М. І., Борисюк О. В. Управління державними фінансами: посібник. Луцьк: ПП Іванюк, 2013. 273 с.
6. Крюков О. І. Інформаційна безпека держави в умовах глобалізації. *Державне будівництво*. 2007. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2007_2_12

Олійник В. – студентка 4-го курсу

Науковий керівник: викл.

Л. Федоренко

Ніжинський агротехнічний коледж

м. Ніжин, Україна

Необхідність забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Фінансова безпека є невід’ємною складовою фінансового менеджменту підприємства та повинна бути реалізована в системі певних стратегічних і тактичних заходів та відповідати сучасним умовам господарювання.

Головною метою фінансово-економічної безпеки виступає гарантування фінансової стійкості та максимально ефективного функціонування підприємства у поточному періоді та висо-

кий потенціал розвитку у майбутньому, головною умовою якого є здатність протистояти існуючим негативним зовнішнім та внутрішнім факторам, виникаючим небезпекам та загрозам, які здатні завдати збитків підприємству.

Основними завданнями управління фінансово-економічною безпекою підприємства є:

- визначення пріоритетних фінансових інтересів, які потребують захисту у процесі фінансово-господарської діяльності підприємства;
- ідентифікація і прогнозування зовнішніх та внутрішніх загроз фінансово-економічним інтересам підприємства;
- виявлення та попередження кризових явищ;
- забезпечення ефективної нейтралізації загроз фінансово-економічним інтересам підприємства, розробка необхідних заходів та оцінка їхньої ефективності.

У сучасних умовах процес успішного функціонування і економічного розвитку підприємництва багато в чому залежить від міри забезпечення їх економічної безпеки. Необхідність постійного її дотримання зумовлюється для кожного суб'єкта господарювання завданням забезпечення стабільності функціонування і досягнення головних цілей своєї діяльності. Серед існуючих в економічній науці підходів дослідження безпеки можна виділити дві групи:

– перша – спеціалізований підхід, який передбачає аналіз окремих сторін безпеки суб'єктів або окремих видів безпеки у відриві від інших, наприклад безпека праці, екологічна, спрощене тлумачення безпеки, її розгляд в якомусь одному аспекті.

– друга – розширеного трактування, за якою економічна безпека розглядається, по-перше, як діяльність певних соціальних суб'єктів, як сфера відносин, що виникають між ними, і сфера, в якій функціонує і розвивається суспільна та індивідуальна свідомість, по-друге, як предмет теоретичного пізнання і, по-третє, як об'єкт аналізу з позицій політики, права, моралі [1].

Серед усіх компонентів національної безпеки саме її економічній складовій належить визначальне місце, оскільки вона є системним поняттям та складається із взаємообумовлених залежностей: економічної безпеки держави, суспільства (населення), регіону, галузі, підприємства, особи. Вихідним поняттям фінансової безпеки є поняття безпеки економічної. Під економічною безпекою розуміють якісну характеристику економічної системи, що визначає її здатність підтримувати нормальні умови працездатності системи, розвиток у рамках цілей, поставлених перед системою, а у випадках виникнення різних загроз (зовнішніх та внутрішніх) система, яка здатна протистояти їм та відновлювати свою працездатність. Економічна безпека структури характеризується як стан корпоративних ресурсів (ресурсів капіталу, персоналу, інформації, технологій, прав, техніки, устаткування) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективно їх використання для стабільного функціонування та динамічного розвитку при запобіганні негативним внутрішнім та зовнішнім впливам. Інакше, під економічною безпекою розуміють комплекс заходів, що сприяє покращенню фінансової стійкості суб'єктів господарювання в умовах ринкової економіки та захисту їх комерційних інтересів від негативного впливу ринкових процесів або стан, за якого забезпечується економічний розвиток та стабільність діяльності суб'єкта господарювання, гарантований захист його фінансових та матеріальних ресурсів, здатність адекватно і без суттєвих втрат реагувати на зміни зовнішньої та внутрішньої ситуації. Таким чином, поняття економічної безпеки та безпеки фінансової досить часто співвідносяться як загальне та часткове [2].

Як система фінансова безпека включає в себе підсистеми: пріоритетних фінансових інтересів (поточного і стратегічного характерів); ідентифікованих зовнішніх та внутрішніх загроз; фінансових пропорцій розвитку суб'єкта господарювання до того ж вона є динамічною та відносною. На макрорівні, фінансова безпека – це складова економічної безпеки держави, що характеризується збалансованістю фінансів, достатньою ліквідністю активів; наявністю необхідних грошових, золотовалютних активів; ступенем захищеності фінансових інтересів на усіх рівнях фінансових відносин між суб'єктами, наявністю імунітету до негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів; стійкістю функціонування фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської бюджетної, податкової, інвестиційної систем; збалансованістю механізмів

регулювання і саморегулювання та забезпечення ефективного функціонування економіки в цілому. Фінансовою безпекою також вважають стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави від зовнішніх та внутрішніх загроз у фінансовій сфері. Видокремлюють фінансову безпеку галузі, під якою розуміють систему фінансового захисту життєво необхідних інтересів галузі за рахунок необхідного рівня фінансового забезпечення та зниження рівня загроз ефективному господарюванню суб'єктів в умовах ризику, яка досягається шляхом впливу фінансових важелів та інструментів на удосконалення економічних відносин у межах дії механізму для забезпечення сталого розвитку галузі. Цільове призначення фінансової безпеки досить часто виокремлюють як окрему складову в межах існуючих визначень. З одного боку, фінансова безпека сприймається як стан (з огляду на фінансовий характер поняття – фінансовий стан) суб'єкта підприємництва, з іншого – як здатність (що прямо пов'язує дане поняття із функціонуванням, діяльністю). У першому випадку (як фінансовий стан) фінансова безпека сприймається статично та звужено. Статичність полягає у тому, що оцінка фінансового стану завжди провадиться для певного моменту часу. Оскільки фінансова безпека є різновидом фінансового стану, при якому досягається безпечно та ефективно функціонування суб'єкта підприємництва, то фінансова безпека є більш вузьким поняттям, ніж фінансовий стан. У другому випадку, фінансова безпека пов'язується із здатністю (яка виникає під час функціонування), що надає поняттю динамічного характеру та значно розширює його межі, оскільки здатність по відношенню до функціонування носить потенційний характер.

В ході дослідження встановлено, що фінансово-економічна безпека відіграє значну роль в управлінні підприємством, сприяє захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних внутрішніх і зовнішніх загроз, захищає фінансові інтереси власників підприємства, здійснює контроль за фінансовими ресурсами підприємства, здатна протистояти існуючим і виникаючим небезпекам, які завдають фінансової шкоди підприємству або змінюють наперекір бажанню структуру власного капіталу.

Джерела та література

1. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия. Киев: Эльга, Ника-Центр, 2004. 784 с.
2. Нікіфоров П. О., Кучерівська С. С. Сутність і значення фінансової безпеки страхової компанії. Фінанси України. 2006. № 5. С. 86–94.
3. Єпіфанов А. О., Пластун О. Л., Домбровський В. С. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
4. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія. Львів: ЛБІ НБУ, 2004. 195 с

Олійник Н. – к. т. н., доц.;
Житченко І. – магістр;
Макаренко С. – к. е. н., доц.
 Херсонський державний університет
 м. Херсон, Україна

Діагностика банкрутства як засіб антикризового управління підприємством в умовах неіндустріального суспільства

Будь-яка економічна система функціонує в умовах невизначеності, що в свою чергу зумовлює вірогідність ризику. Наявність ризику змушує підприємців виробляти певну стратегію поведінки в ринковій економіці. Вона полягає не в пошуку справи із заздальгідь відомим результатом, без ризику, а в умінні своєчасно його відчутти, правильно оцінити, розробити